

VLIV VOJENSKÉ DOKTRÍNY NA HLAVNÍ ÚKOLY A CÍLE TECHNICKÉHO ZABEZPEČENÍ

Současný vojenskopolitický vývoj v Evropě lze charakterizovat jako období přechodu od uplatňování linie konfrontační bilaterální politiky mezi Východem a Západem k systému mezinárodních vztahů založeném na demokratickém základě.

Zásadní doktrinální změny vyjádřené ve Vojenské doktríně ČSFR vedou k následujícím závěrům:

ČSFR kategoricky odmítá všechny způsoby války jako prostředek řešení mezinárodních problémů. Nikoho neohrožuje a nemá žádné územní požadavky vůči nikomu, jestli se sama nestane objektem agrese. Nevlastní jaderné zbraně, a proto je nikdy nepoužije.

Tyto skutečnosti ukazují na nový charakter případné války. Z toho je zřejmé, že základní bojová činnost našich vojsk se bude vyznačovat obrannou činností, v jejímž průběhu je nutné způsobit útočícímu protivníkovi značné ztráty, zastavit ho a vytvořit podmínky k získání iniciativy v náš prospěch.

Ve spojení s tím zvláštního významu nabývají obranné operace, které se stávají základní formou bojové činnosti Čs. armády, a proto velitelský sbor a vojska musí být trvale připraveny k jejich uskutečnění.

Důležitým faktorem bojové připravenosti vojsk je vysoká technická spolehlivost, bojeschopnost, připravenost výzbroje a bojové techniky.

Vysoká mechanizace a motorizace armád podstatně ovlivňuje charakter soudobých operací. Vybavenost vojsk značným počtem různorodé bojové techniky výrazněji určuje potřebu technického zabezpečení vojsk v nejširším slova smyslu.

Rychlé změny, nerovnoměrný vývoj boje i operace, činnost nepřítele budou zákonitě vytvářet podmínky pro vznik různých nepředvídaných situací, tedy i tendenci k rychle se měnícímu způsobu bojové činnosti. Činnost vojsk bude vedena v širokých pásmech na samostatných směrech a od samého zahájení se bude vyznačovat velkou dynamičností, manévrovostí a rozhodností. To vše zvětšuje odpovědnost velitelských i technických orgánů za úroveň, operativnost a kvalitu velení, ale současně s tím se stávají složitějšími všechny procesy řízení. Charakteristickým prvkem bude boj o čas a získání iniciativy.

Podstatně vzroste význam všestranného zabezpečení bojové činnosti, zejména průzkumu, ochrany proti vysoce účinným zbraním protivníka, radioelektronického boje a maskování.

Většina bojové techniky i techniky druhů vojsk a služeb je vázána na pásový či kolový podvozek. Bez mobilnosti veškeré techniky si manévrovost pozemních vojsk nelze představit, a tak každá technika je ve své podstatě tank, transportér nebo automobil. Použití této techniky, její kvantita a kvalita je jedním z rozhodujících a určujících faktorů operačních a bojových možností pozemních vojsk soudobých armád, nevylímaje Československou armádu.

Hlavní úkoly technického zabezpečení

Základním a trvalým cílem technického zabezpečení vojsk je:

- udržení veškeré techniky ve stálé bojové připravenosti a ve správném technickém stavu,
- zabezpečení spolehlivosti práce a činnosti techniky,
- všestranné využití techniky v rámci příslušných technických norem při splnění bojových a operačních úkolů vojsk,
- rychlé navrácení techniky po opravách do bojových sestav.

Splnění základních cílů technického zabezpečení se dosahuje organizovaným a plánovitým plněním hlavních úkolů technického zabezpečení, mezi které řadíme:

- zabezpečení vojsk technikou, bojovými prostředky,
- organizaci řízení a osvojování si provozních a bojových možností techniky,
- organizaci řízení správného provozu, vyprošťování, odsunu a oprav poškozené techniky,
- zabezpečení vojsk náhradními díly,
- spolehlivost i nepřetržitost velení a řízení technického zabezpečení s hlavním důrazem na přenos informací.

Zvláštností technického zabezpečení je nutnost jeho provádění za všech okolností, v každé době u všech útvarů a svazků vedoucích bojovou činnost. Objektivní nutnost technického zabezpečení pak vyplývá ze skutečnosti, že v podmínkách značné nasycenosti vojsk různorodou technikou, při správném, včasném a úplném splnění úkolů technického zabezpečení

v přípravě, vedení bojové a operační činnosti vojsk vytváří předpoklady pro splnění jejich bojových a operačních úkolů.

Jednou z podmínek organizační soustavy, tedy i soustavy technického zabezpečení, musí být její účelné uspořádání, rozmístění sil a prostředků technického zabezpečení, včetně upravení vztahů uvnitř organizační soustavy. Tak se vytvoří předpoklady pro kvalitu, efektivnost a dosahované výsledky.

Charakteristické rysy soustavy technického zabezpečení vyplývají ze soudobých podmínek a způsobu zabezpečení boje i operace, jsou výchozím podkladem pro řešení celého komplexu otázek technického zabezpečení.

Základním kritériem účinnosti této soustavy je doba, ve které musí být daný úkol splněn, a kvalita splnění tohoto úkolu.

Dopady vojenské doktríny ČSFR na charakter technického zabezpečení

Vojenská doktrína ČSFR, která předpokládá vést bojovou činnost s protivníkem na vlastním území, samozřejmě ovlivňuje i soustavu technického zabezpečení. Je proto nutné hledat nové formy a metody technického zabezpečení, které budou charakterizovány zejména:

- plněním bojových úkolů pouze silami a prostředky Čs. armády, včetně technického zabezpečení,

- odolnou obranou, dlouhými přesuny a protiztečemi,

- využíváním pojízdných i teritoriálních sil a prostředků technického zabezpečení.

Zásadní strukturální přestavba armády, která vychází z principu obranné dostatečnosti, rovnoměrného rozmístění vojsk po celém území státu, teritoriálního doplňování armády vyžaduje, aby byly i nově koncipovány otázky materiálního technického zabezpečení Čs. armády v míru i v poli.

Pro řešení technického zabezpečení mají zásadní význam následující obecné faktory:

1. Rovnoměrnější rozmístění vojsk po celém území ČSFR.

2. Předpoklad vedení bojové činnosti jen na vlastním území státu.

3. Snížení počtů hlavních druhů výzbroje a techniky u vojsk z hlediska obranné dostatečnosti.

4. Rozdělení vojsk do tří vojenských oblastí a vytvoření příslušných oblastních vojenských velitelství.

Vycházíme-li z těchto faktorů pro řešení technického zabezpečení, pak by úkoly této oblasti měly zajistit:

- bojeschopnost výzbroje a techniky, především útvarů a svazků, které budou plnit úkoly na rozhodujících směrech,

- vojska bojovou a ostatní technikou, municí a technickým materiálem,

- včasné doplňování pohyblivých zásob munice a technického materiálu,

- organizaci vyprošťování, odsun a oprav poškozené výzbroje a techniky, včetně oprav, které budou provádět vojenské opravárenské podniky (civilní zařízení),

- organizované navrácení výzbroje a techniky do sestavy vojsk.

Zásady organizace technického zabezpečení

Současná organizace sil a prostředků technického zabezpečení na taktickém stupni velení se osvědčila a vyhovuje novým zásadám operačního použití Čs. armády. Jednotky (útvary) technického zabezpečení jsou vybaveny pojízdnými dílenskými, vyprošťovacími a odsunovými prostředky. Technické zabezpečení taktického stupně by mělo být schopno uskutečnit všechny předpokládané běžné opravy poškozené výzbroje a techniky za všech

podmínek, ve všech možných variantách bojového použití daného útvaru či svazku. K plnění úkolů tohoto technického zabezpečení je nutné vytvořit i potřebné pohyblivé zásoby.

Na operačním stupni (územní velitelství) navrhují vytvořit **pohyblivé i stacionární síly a prostředky technického zabezpečení.**

Pohyblivými (mobilními) prostředky:

- zabezpečit potřebný manévr silami a prostředky technického zabezpečení v závislosti na vytvořeném uskupení vojsk, jeho složení a úkolech,
- vytvořit možnost řešení úhrady ztrát na taktickém stupni,
- zabezpečit operační přesuny vojsk.

Tyto mobilní síly a prostředky vytvořit tak, aby jednotky (útvary) byly schopny samostatně plnit úkoly. To znamená předurčit je pro provádění komplexních středních oprav poškozené výzbroje i techniky a vybavit je pojízdnými prostředky. Počet i základní rozdělení sil a prostředků technického zabezpečení přidělovat do podřízenosti jednotlivých územních velitelství na základě kalkulace předpokládaných ztrát výzbroje a techniky v průběhu vedení bojové činnosti či podle rozložení hlavních druhů výzbroje a techniky u vojsk.

Domnívám se, že je nezbytné v podřízenosti jednotlivých vojenských velitelství vytvořit stacionární opravny výzbroje a techniky na bázi mírových praporů oprav techniky či vybraných rot oprav techniky. Tyto opravy zabezpečit i nezbytným počtem pojízdných a odsunových prostředků pro poskytování technické pomoci v blízkosti své dislokace. Technické zabezpečení organizovat za řízení náčelníka výzbroje technického zabezpečení - zástupce velitele vojenského velitelství - s využitím pohyblivých i stacionárních sil a prostředků. V případě vytvoření polního velení řešit i odpovídající strukturu řídicích orgánů technického zabezpečení.

Technické zabezpečení vojsk Čs. armády centrálně řídit orgány generálního štábu Čs. armády. V závislosti na vytvoření sestavy těchto vojsk stanovovat úkoly pro technické zabezpečení jak pro část mobilní, tak pro stacionární. Zejména je nutno upřesňovat složení sil a prostředků k zabezpečení úkolů vojsk, řešit organizaci odsunu poškozené výzbroje i techniky od vojsk a organizovat jejich opravy ve vyčleněných podnicích či opravárnách. Organizace oprav, vyprošťování, odsunu poškozené výzbroje a techniky na jednotlivých stupních velení je uvedena v **tabulce** (str. 93).

V článku jsem chtěl poukázat na hlavní úkoly a cíle technického zabezpečení na jednotlivých stupních velení v podmínkách vojenské doktríny ČSFR. I v dalším období bude nezbytné hledat nové formy a metody pro zkvalitnění technického zabezpečení za okolností, kdy bojové úkoly budeme plnit na vlastním území s využitím dostupných sil a prostředků pro naplnění cílů tohoto zabezpečení.

A. Organizace oprav techniky			
Druh opravy	Kompetence (stupeň)	Typ (druh) výzbroje a techniky	Množství [%]
Běžná oprava (BO)	Taktický stupeň	PLR, D, RM, M, PTRK, optika, RZ, T, BVP, OT, A	100
		RL	90
		Výzbroj T, BVP	75
Střední oprava (SO)	Polní prostředky vojenské oblasti (as)	Veškerá výzbroj a technika mimo automobilů	75
	Teritoriální prostředky vojenské oblasti		25
	Vojenské prostředky (polní a teritoriální)	Automobily	50
	Civilní opravy		50
Generální oprava (GO)	VOP a vyčleněné civilní zařízení	Veškerá výzbroj a technika	100
BO skupin	Prostředky TEZ oblasti (as)	Skupiny veškeré výzbroje a techniky	100
GO skupin	VOP		100
B. Organizace vyprošťování a odsunů poškozené výzbroje a techniky			
Kompetence (stupeň)	Vyprošťování a odsun		
Taktický stupeň	Soustředění veškeré škrožené opravitelné techniky		
Operační stupeň	Vytvoření opravného fondu pro svoji opravářskou činnost		
Teritorium	Evakuace techniky do VOP a civilních zařízení		

Poznámka:

as - armádní sbor,
 VOP - vojenský opravárenský podnik,
 PLR - protiletadlová raketa,
 D - dělo,
 RM - raketomet,
 M - minomet,
 PTRK - protitankový raketový komplet,

RZ - ruční zbraň,
 T - tank,
 BVP - bojové vozidlo pěchoty,
 OT - obrněný transportér,
 A - automobil,
 RL - radiolokátor,
 TEZ - technické zabezpečení.
 (Zkratky redakce rozepisuje pro čtenáře z mimoarmádní oblasti.)